

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2020/072

Till kommunstyrelsen

Medborgarförslag – Subventionera dagens lunch för gymnasieelever vid kommunens restauranger i dessa coronatider

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen arbetskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget om att Subventionera dagens lunch för gymnasieelever om de äter på någon av kommunens restauranger i dessa coronatider.

Om situationen påtagligt förändras kan naturligtvis medborgarförslaget övervägas som ett förslag bland nya stödåtgärder.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inlämnats 2020-03-23 med förslag att kommunen subventionerar dagens lunch för gymnasieelever om de äter på någon av kommunens restauranger i dessa coronatider.

Svar på medborgarförslaget:

Från olika håll hörs att elever från gymnasiet inte får tillräckligt med näring, eller i bästa fall endast får lagad mat under helgerna. Eleverna väljer/tvingas välja att istället äta sämre och näringsfattig föda. Orken avtar snabbt hos dessa elever och risken finns att de presterar allt sämre.

Medborgarförslaget måste därför ses som en åtgärd som både ska stödja restauranger i Vaggeryds kommun och samtidigt påverka elevers hälsa positivt. Hittills har ett direkt stöd till restaurangnäringen genom kommunala subventioner för elevers luncher på restauranger i kommunen endast ansetts ge begränsad effekt.

Frågan om lunchsubventioner för elever har varit uppe för diskussion och övervägts då stödåtgärderna för näringslivet utformades och hela åtgärds paketet till företagen beslutades under våren.

Ett faktum för Vaggeryds kommun i denna fråga är att variationen av måltider som kan erbjudas, och antal restauranger där elever kan erbjudas mat, är begränsad. På vissa håll i kommunen, där eleven kan tänkas behöva lunchen, finns inte ens en restaurang som kan stödjas. Det är alltså inte självklart att eleven geografiskt finns och skulle nyttja en restaurang, där det finns behov av att stödja restaurangverksamheten ekonomiskt. Åtgärden riskerar då att bli ett slag i luften.

Det är dessutom svårt att generalisera kring restaurangernas lönsamhet/överlevnad. Bara för att de är restauranger så innebär det inte att de självklart går dåligt. Vissa restauranger har snabbt ställt om sin verksamhet och visat att de faktiskt kan vara väldigt lönsamma under virusperioden. De har anpassat sig efter den rådande situationen. Dessa restauranger har exempelvis kunnat erbjuda både catering/hemleverans, avhämtning, leverans till bilen, mm. Något de inte gjort tidigare, men där de nu hittat en ny marknad och affärsmöjlighet.

Det är också tveksamt om den lunchsubvention som kommunen kan erbjuda räcker skulle vara tillräcklig för att täcka den förlust eller det finansiella behov som restaurangerna har. Den utgör troligen bara en liten del av det behov som finns, även om den naturligtvis skickar signalvärden sektorn.

Vidare är uppfattningen att de kommuner som infört system med lunchpeng för gymnasieelever har uppfattat det som rätt krångligt och komplicerat att introducera. Vilka restauranger ska finnas i systemet? Hur likabehandlas de? Hur kan betalningarna i systemet garanteras? Vilken subventionsnivå är lämplig? Det har därför tagit en hel del tid i anspråk att etablera dessa system och få dem på plats. Barn- och utbildningsförvaltningen har inte heller resurser att avsätta till att administrera hanteringen under maj-juni.

Tidsperspektivet är viktigt att beakta. Det är nu ca 1,5 månad kvar till skolavslutning. Det innebär att stödet med lunchsubventioner skulle bli kort och enbart löpa fram till sommaren. Restaurangerna skulle kanske behövt stödet bättre under de tre sommarmånaderna som följer. Detta om analytikerna får rätt om den svikande internationella turismen till Sverige på grund av reseförbud och stängda gränser.

Utöver det som sagts om ekonomiskt stöd till restaurangerna för att stötta branschen, så är det viktigt med ett par hälsoperspektiv på frågeställningen också.

I Vaggeryds kommun kan de gymnasieelever som har behov av det få lunch på Fenix eller annan för eleven närmare skola även under tider med Corona. En anmälan sker till rektor som sedan meddelar kök och eleven att hen ska äta och vilken tid. Detta ger redan idag elever som har behov av mat en närhet samt en varierad och näringsberäknad kost under alla skoldagar.

Tilläggas bör också att det finns en överhängande risk att elevernas lunchmat trots allt blir enahanda och näringsfattig om eleven själv får välja lunchrestaurang och inte lunchsubventionssystemet styr vilka restauranger som får nyttjas av eleverna. Erfarenheten från andra kommuner som infört systemet är att eleven har en tendens att välja snabbmat och att de dessutom börja ”hänga” i grupper utanför dessa matställen. Det medför även att spridningen av viruset riskerar ökar och ger alltså dubbla hälsorisker.

Vid en eventuell hög sjukfrånvaro bland skolornas kockar skulle temporära anställningarna av kockar från privat näringsliv och restauranger kunna vara en möjlighet att behålla kompetens i kommunen för att senare kunna återgå i privat näringsliv när coronakrisen är över.

Beslutet ska skickas till

Förslagsställaren

Barn- och utbildningsnämnden

Handläggare

Johan Thorsell, näringslivschef

Annika Hedvall, kommundirektör